

OKOLJSKO POROČILO za leto 2016

Hidria AET d.o.o.

april 2017

Hidria AET d. o. o.

Poljubinj 89 a, 5220 Tolmin, Slovenija, T: +386 5 38 21 000, F: +386 5 38 21 405, aet@hidria.com, www.hidria.com

Okolju prijazno podjetje 2015

Varovanje okolja je naša skrb, obveza in dolžnost!

Vsebina

1. Izjava o verodostojnosti okoljskih podatkov.....	4
2. Obseg dejavnosti družbe.....	4
3. Razvoj novih izdelkov.....	4
4. Politika vodenja.....	5
5. Sistem ravnanja z okoljem.....	5
5.1. SHE izvedbeni projekti	7
6. Okoljevarstvena dovoljenja.....	8
7. Okoljska učinkovitost.....	8
7.1. Raba surovin.....	9
7.2. Raba kemikalij.....	9
7.3. Raba energije.....	10
7.4. Raba vode.....	11
8. Odpadki in embalaža.....	11
9. Emisije.....	12
9.1. Emisije v vode.....	12
9.2. Emisije v zrak.....	12
9.2.1. Emisije iz razmaščevalnih naprav.....	12
9.2.2. Uporaba OŠS in FTP.....	13
9.2.3. Emisije CO ₂ – ogljični odtis.....	13
9.3. Hrup v okolje.....	14
10. SHE izredni dogodki.....	15
11. Varnost in zdravje pri delu.....	16
12. Komuniciranje in usposabljanje.....	17

1. IZJAVA O VERODOSTOJNOSTI OKOLJSKIH PODATKOV

Okoljsko poročilo za obdobje 1.1.2016 do 31.12.2016 zajema poslovanje družbe HIDRIA AET d.o.o. in HIDRIA – IP d.o.o. Vsi podatki in dejstva, navedena v okoljskem poročilu, so verodostojna in odražajo dejansko stanje sistema ravnanja z okoljem v obeh družbah.

2. OBSEG DEJAVNOSTI DRUŽBE

Družba HIDRIA AET je s svojo dejavnostjo del industrijskega stebra HIDRIA Avtomobilske tehnologije. Vsi izdelki so plod lastnega razvoja HIDRIA AET.

Poslovanje družbe je razdeljeno na pet programov.

Program **Osebnih vozil** obsega proizvodnjo in razvoj sistemov za hladni zagon dizelskih motorjev v osebnih vozilih. Najpomembnejši izdelek programa je ogrevalna čepna svečka.

V programu **Tovorna vozila** se združujejo aktivnosti, vezane na izdelke, ki se vgrajujejo v dizel motorje za kamione, avtobuse, kmetijsko in gradbeno mehanizacijo ter generatorje, kot so plamenska svečka, čepna svečka, grelnik zraka, magnetni ventil ter elektronski krmilnik. Končni porabniki izdelkov so večja in velika cestna vozila.

Program **Rezervni deli - Aftermarket** se ukvarja s trženjem rezervnih delov za hladni zagon dizel motorjev v segmentu osebnih in gospodarskih vozil. Prevladujoče družine izdelkov so čepne ogrevalne svečke, plamenske čepne svečke, plamenske svečke ter magnetni ventili.

Družba je razširila svojo paleto izdelkov na program **Grelnik nafte**, s čimer se je dopolnila strategija hladnega zagona dizelskega motorja. Osnovni namen izdelka je preprečevanje zamašitve filtra goriva, ki nastane zaradi kristalizacije parafina v nafti pri nizkih temperaturah.

Program **Mehatronika** izdeluje magnetne vžigalnike za motorne žage svetovno znanega proizvajalca, z istimi izdelki oskrbujemo tudi trg rezervnih delov. Smo vodilni svetovni proizvajalec elektronsko krmiljenih vžigov za trial motocikle.

3. RAZVOJ NOVIH IZDELKOV

Hidria Inštitut za avtomobilsko industrijo razvija sodobne avtomobilske tehnologije. Glavni razvojni projekti Inštituta so osredotočeni na študijo funkcije vžignih sistemov v dizelskih motorjih, ki ustrezajo EURO 6 (v veljavi od leta 2014 dalje) in EURO 7 (v veljavi predvidoma od leta 2018 dalje). Ključni projekt je razvoj čepne svečke z senzorjem tlaka.

Inštitut združuje laboratorij za motorje z notranjim izgorevanjem, laboratorij za razvoj in testiranje vžignih sistemov, laboratorij za razvoj elektronike in električnih strojev, laboratorij za trajnostne teke električnih strojev, laboratorije za izvajanje standardnih testov (test v slani komori, vibracije...), metalografski laboratorij, kemijski laboratorij ter prototipno delavnico.

4. POLITIKA VODENJA – povzetek iz poslovnika vodenja

Naše poslanstvo v okviru Hidriinega delovanja na področju ZELENE MOBILNOSTI je razvoj in proizvodnja sistemov za hladen zagon dizel motorjev in vžignih sistemov. Z razvojem novih rešitev podpiramo naše kupce pri doseganju skladnosti z emisijskimi standardi (EURO 6C, EURO 7...).

S svojo dejavnostjo želimo znatno prispevati k trajnostnemu razvoju naravnega in družbenega okolja. Temelj te usmeritve, obenem pa tudi temelj dolgoročnega sodelovanja s poslovnimi partnerji, predstavljajo štiri vrednote – odgovornost, znanje in kompetentnost, inovativnost in odličnost. Hidria AET tako spoštuje ljudi in okolje ter posluje z mislijo na prihodnje rodove, obenem pa želi pri svojem delu združevati kompetentne ljudi in razvijati nova znanja.

Odgovorni smo do okolja. V vseh poslovnih aktivnostih iščemo inovativne rešitve, ki zagotavljajo učinkovito rabo naravnih virov in zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.

5. SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM

Strateška usmeritev družbe Hidria AET je njena dolgoročna stalna rast ob upoštevanju varnosti in zdravja zaposlenih ter varovanja okolja (SHE). Varnost in zdravje zaposlenih ter varovanje okolja so vključeni v podporni proces vodenja Obvladovanje SHE vidikov, energije in infrastrukture, skozi katerega želimo zagotoviti, da dolgoročna rast družbe in obsega proizvodnje ne bosta povzročala čezmernega obremenjevanja in izčrpavanja okolja.

Zavedamo se, da so zaposleni naše največje bogastvo. Ker želimo, da so učinkoviti in zadovoljni, veliko energije vlagamo v skrb za njihovo varnost in zdravje pri delu. Sistem SHE nam zagotavlja prepoznavanje tveganj za varnost in zdravje zaposlenih ter nenehno izboljševanje delovnih pogojev.

Prepoznavanje okoljskih vidikov in tveganj za zaposlene in zainteresirane stranke je stalen proces, ki ga obvladujemo skozi sistem ravnanja z okoljem.

Okoljske vidike ocenimo z naslednjimi kriteriji: skladnost z zakonodajo, ekonomski vpliv, vpliv na javnost in vpliv na okolje. Prepoznavanje tveganj za zaposlene in zainteresirane stranke izvajamo s pomočjo ocene tveganja. Tveganja ovrednotimo skladno z metodologijo točkovanja.

Prepoznavanje okoljskih vidikov in tveganj za zaposlene je del vsakega razvojnega projekta in spremembe izdelka/procesa.

Vzpostavljen imamo način prepoznavanja zakonskih in drugih zahtev. Vsa zakonodaja, ki je pomembna za naše podjetje, je zbrana v internem registru zakonodaje. Če posamezen okoljski vidik ureja zakonodaja, se le tega poveže z ustreznim predpisom v internem registru zakonodaje.

Na osnovi registra okoljskih vidikov, registra pomembnih tveganj, liste ogroženosti okolja in zaposlenih, strategije in ekonomskih možnosti pripravimo triletno SHE okvirne cilje. Okvirni cilji so del triletnega poslovnega načrta.

SHE okvirni cilji 2016 – 2018:

❶ Energetska učinkovitost	⇒	vzdrževanje stroškov za energijo (voda, UNP, električna) < 1,70 % prodaje
❷ Zmanjšanje emisij, odpadkov	⇒	nevarni odpadki < 0,25 t /mio € kovinski odpadki < 1,50 t /mio € nenevarni odpadki < 1,50 t /mio €
❸ Varno delo – nič poškodb in novih zdravstvenih omejitev	⇒	> 97 % strojev brez neskladij

Okvirni cilji, ki smo jih v letu 2016 želeli doseči z izvajanjem sistema SHE, so:

		Cilji 2016	Doseženo 2016
❶ Energetska učinkovitost	⇒	vzdrževanje stroškov za energijo (voda, UNP, električna) < 1,80 % prodaje	1,35 %
❷ Zmanjšanje emisij, odpadkov	⇒	nevarni odpadki < 0,30 t /mio € kovinski odpadki < 1,50 t /mio € nenevarni odpadki < 1,70 t /mio €	0,30 t/mio € 1,26 t/mio € 1,16 t/mio €
❸ Varno delo – nič poškodb in novih zdravstvenih omejitev	⇒	> 95 % strojev brez neskladij	83,8 %

Na podlagi SHE okvirnih ciljev vsako leto določimo izvedbene cilje, katerim sledijo izvedbeni SHE projekti. Pri določitvi izvedbenih SHE projektov določimo cilje, ocenimo potrebna vlaganja, čas vračila vloženih sredstev in časovni okvir za realizacijo.

Doseganje SHE ciljev zagotavljamo preko SHE izvedbenih projektov, izvajanja korektivnih in preventivnih ukrepov, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih presoj, sistema zbiranja izboljšav ter stalnega prilagajanja zakonodajnim in drugim zahtevam. Nadzor izvajanja in merjenja učinkovitosti korektivnih in preventivnih ukrepov zagotavljamo s pomočjo procesa *Vodenje auditov, ukrepov in reševanja reklamacij kupca*. Neskladja rešujemo po postopku 8D.

5.1. SHE izvedbeni projekti

Skladno z okvirnimi SHE cilji smo v letu 2016 zaključili 13 SHE izvedbenih projektov (glej Tabelo 1), s katerimi smo racionalizirali rabo naravnih virov, zmanjšali negativne vplive na okolje in izboljšali delovne pogoje.

Tabela 1: Zaključeni SHE projekti v letu 2016

SHE izvedbeni projekt učinek	Okvirni cilj	Strošek
Racionalizacija rabe električne energije <i>Organizacijski ukrepi za dosledno ugašanje luči in izklapljanje strojev.</i>	❶	0 €
Racionalizacija rabe komprimiranega zraka <i>Nadzor puščanja in odpravljanje napak na sistemu; izklapljanje vej</i>	❶	0 €
Ureditev skladišča odpadnih surovin in tekočin <i>Racionalizacija prostora, zaščita odpadkov pred vremenskimi pogoji.</i>	❷	30.763 €
Separacija olja iz zraka v prostoru izdelave cevk <i>Izboljšanje pogojev dela, manjša koncentracija olja v prostoru.</i>	❶❷	13.620 €
Ureditev skladiščenja nafte kontejner za TT <i>Manj fizičnih obremenitev. Zmanjšano tveganje za onesnaževanje okolja.</i>	❷❸	48.145 €
Nadgradnja sistema javljanja požara v hali D <i>Zvečanje požarne varnosti.</i>	❸	13.321 €
Nadgradnja sistema prezračevanja elektronike <i>Boljši pogoji dela (gibanje zraka, relativna vlaga)</i>	❶❸	21.895 €
LED razsvetljava elektronike in obdelava cevk (olje odporna) <i>Boljša osvetljenost del. mest, manjša poraba energije, manj nev. odpadkov.</i>	❶❸	18.575 €
Obnova kuhinje <i>Manjša poraba vode, odprava puščanj.</i>	❶❷	220.000 €
Hladilne vode za agregat hladilnic vezan na zaprt hladilni sistem <i>Manjša poraba vode za hlajenje.</i>	❶❷	15.452 €
Celostna ureditev košev po proizvodnji <i>Boljše ločevanje, manj MKO.</i>	❷	1.660 €
Čiler za hlajenje tehnoloških voda <i>Manjša poraba električne energije, manj emisij toplote v proizvodni prostor, prihranek prostora.</i>	❶❷	31.694 €
Nov viličar za odpremo <i>Varnejši transport materiala.</i>	❸	8.000 €
SKUPAJ:		423.125 €

❶ Energetska učinkovitost ❷ Manjša emisija, manj odpadkov ❸ Varno delo - nič poškodb in novih zdravstvenih omejitev

6. OKOLJEVARSTVENA DOVOLJENJA

Na podlagi *Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS., št. 41/04...57/12)* mora družba za obratovanje naprave, ki lahko povzroči onesnaženje okolja večjega obsega pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

Glede na zavezo po izpolnjevanju zakonskih zahtev, ki jih je vodstvo zapisalo v politiko, stalno prepoznavamo zakonodajne zahteve in pridobivamo zahtevana dovoljenja.

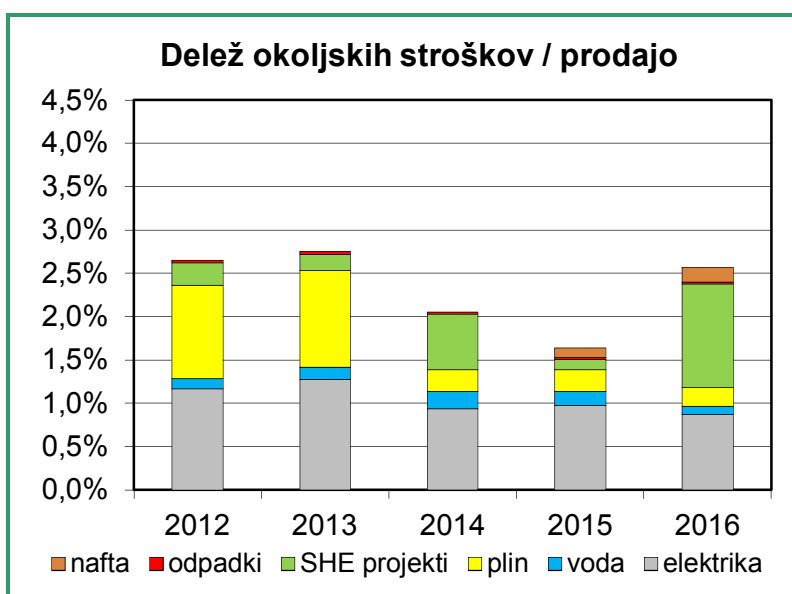
V letu 2016 za delovanje nismo potrebovali nobenega okoljevarstvenega dovoljenja. Za delovanje naprave za razmaščevanje pa, skladno z Uredbo, potrebujemo Potrdilo o vpisu v evidenco naprav, ki uporabljajo halogenirane hlapne organske spojine. Ta ima veljavnost do leta 2018.

7. OKOLJSKA UČINKOVITOST

Okoljsko učinkovitost spremljamo s pomočjo zastavljenih ciljev in kazalnikov, ki nam omogočajo nadzor in merjenje učinkovitosti sistema SHE, prepoznavanje možnosti za izboljšave ter racionalizacijo proizvodnih procesov. Omogočajo nam tudi postavljanje okvirnih in izvedbenih ciljev ter so osnova za zunanje in notranje poročanje.

Ker želimo rezultate s področja SHE predstaviti transparentno, v družbi spremljamo stroške povezane z omenjenim področjem. Redno spremljamo in s preteklim obdobjem primerjamo izdatke za porabljeno vodo, elektriko, UNP plin in nafto ter stroške povezane z odpadki. Poleg tega spremljamo stroške povezane s SHE izvedbenimi projekti.

Ostale stroške povezane s procesom SHE analiziramo enkrat letno.

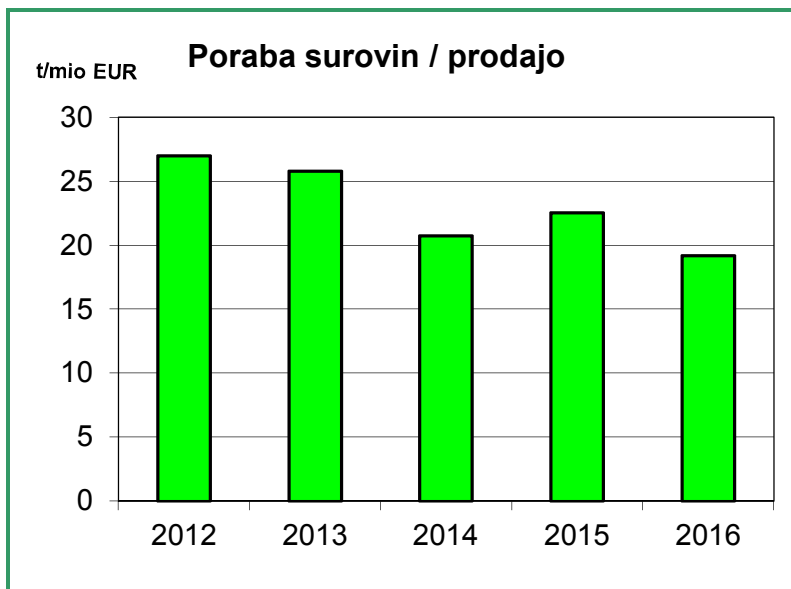

7.1. Raba surovin

Spremljanje porabe surovin je postalo glede na to, da cene rastejo, zelo pomembno.

Glavne surovine za proizvodnjo naših izdelkov so kovinski materiali (inconel, prokrom, pločevina, aluminij, različni elektro materiali ...).

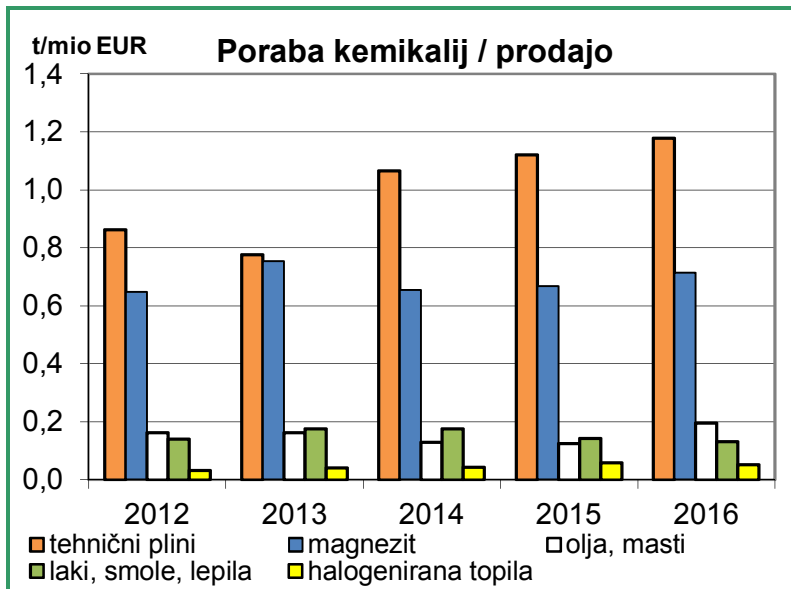
Porabo surovin želimo zmanjšati z razvojem novih izdelkov, z boljšim izkoristkom materiala na izdelkih ter z izboljšavami na obstoječih proizvodnih tehnologijah.

7.2. Raba kemikalij

V družbi uporabljamo okoli 130 vrst različnih kemikalij (olja, topila, epoksi in poliuretanske zalivne mase, lepila, tehnični plini...). Večinoma te kemikalije predstavljajo za človeka akutno nevarnost, so jedke, vnetljive ali oksidativne in/ali okolju nevarne snovi. Nekatere imajo po novi klasifikaciji oznako mutageno, rakotvorno.

Že v fazi razvoja pridobimo za kemikalijo varnostni list ter se

podrobneje seznanimo z nevarnimi lastnostmi. V kolikor kemikalija predstavlja veliko zdravstveno tveganje za delavca ali okoljsko tveganje, jo poskušamo nadomestiti z manj nevarno. Pred vpeljavo v tehnološki proces preučimo še ostale vidike uporabe: tehnični in higienski ukrepi za delo s kemikalijo, uporaba osebne varovalne opreme, skladiščenje, odpadki, usposobljenost delavcev. Preučimo tudi ali je potrebna prijava kemikalije na Urad Republike Slovenije za kemikalije (URSK). Odgovorni

tehnolog pripravi Navodila za uporabo, ki so kratek izveček iz varnostnega lista. Ta navodila so nameščena na vseh delovnih mestih, kjer se kemikalija uporablja.

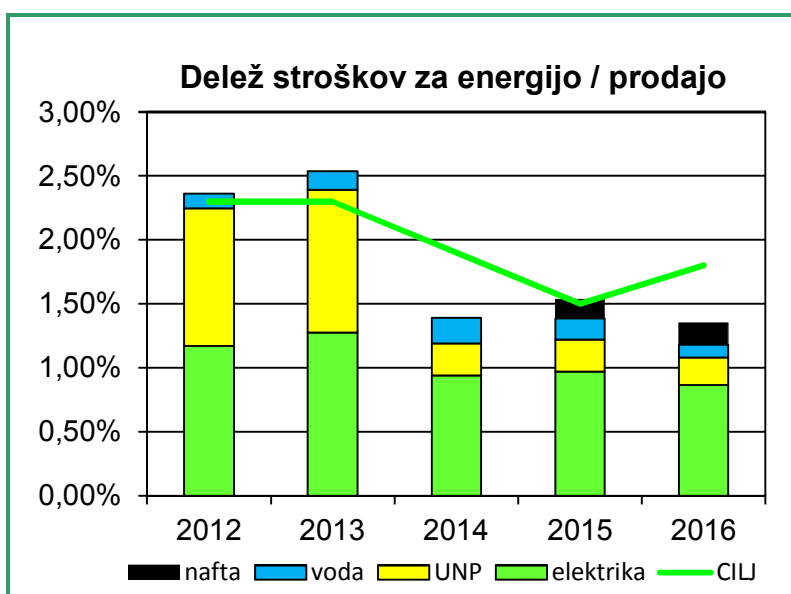
Za materiale redno pridobivamo ustrezna potrdila, s katerimi dokazujemo skladnost z zahtevo evropske Uredbe RoHS II, da ne vsebujejo težkih kovin.

7.3. Raba energije

Sistem ravnanja z energijo je del sistema SHE. Za učinkovito upravljanje z energijo imamo vzpostavljen sistem energetskega knjigovodstva, s katerim redno spremljamo rabo energije in s tem povezane stroške. Spremljanje porabe, po vrstah energije in porabnikih, je osnova za planiranje ukrepov učinkovite rabe energetskih virov.

Ključni energent je električna energija. Z vgradnjo rekuperatorja odpadne toplotne energije iz kompresorjev smo učinkovito znižali porabo električne energije za ogrevanje sanitarne vode ter za ogrevanje objektov. Skozi celo leto iz tega vira ogrevamo sanitarno vodo, v prehodnem obdobju (jesen, pomlad) pa še vodo za ogrevanje objektov. V hladnejših zimskih mesecih za ogrevanje objektov uporabljamo okolju prijazen energent utekočinjeni naftni plin (UNP).

Kot nov energent, ki smo ga v energetske knjigovodstvo vključili v letu 2015, je poraba nafte. Vključuje porabo nafte v testnih napravah (testna celica, trajnostni tek PSG) ter vozilih (viličarja, službena vozila).

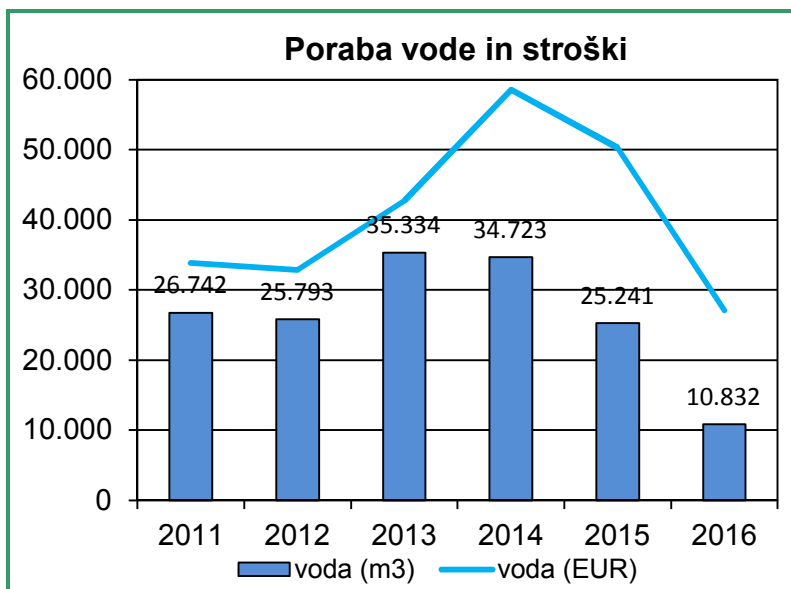
7.4. Raba vode

Kot pomemben okoljski vidik smo prepoznali tudi (u)porabo vode.

Skupna poraba vode in s tem povezani stroški so se nam skozi pretekla leta povečevali na račun tehnologij in delovne opreme, ki potrebujejo hlajenje. V veliki meri smo imeli tehnološke procese s pretočnim sistemom hladilnih vod.

Zaprta sistem za tehnološko hladilno vodo za hali C in D je začel obratovati konec leta 2014 in je več kot očitno

prinesel pozitivne učinke tako na stroškovni strani kot na zmanjšanju porabe vode. V letu 2016 smo ga nadgradili z vgradnjo čilerja. S tem smo omogočili delovanje zaprtega sistema za hladilne vode skozi celo leto.

8. ODPADKI IN EMBALAŽA

Zavedamo se, da so v odpadkih skriti mnogi stroški, zato veliko pozornost posvečamo gospodarjenju z odpadki, ki zajema preprečevanje njihovega nastajanja, zmanjševanje količin, zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje in ravnanje z odpadki. Pravilno ravnanje z odpadki, ki je omejeno na postopke od nastajanja odpadkov do končne odstranitve (zbiranje, prevoz, začasno skladiščenje, predelava, odstranjevanje), prinaša podjetju neposredne finančne koristi, hkrati pa tudi odločilno pozitivno vpliva na širše okolje. Ločeno zbiranje odpadkov omogoča, da koristni odpadki končajo v predelovalni industriji in ne na odlagališčih, s čimer industriji vračamo surovine za proizvodnjo novih izdelkov, varujemo dragocen odlagalni prostor, ohranjamo naravne vire, vodo in energijo, zmanjšujemo emisije toplogrednih plinov ter tako ustvarjamo prihranke.

Odpadke delimo na: nevarne (odpadne kemikalije; embalaža onesnažena z nevarnimi snovmi; baterije; fluorescentna svetila; elektronska oprema; halogenirana olja; karbonska voda; odpadna strojna olja...), kovinske (črne kovine, barvne kovine) in nenevarne (embalaža - kovinska, papirna in kartonska, lesena, plastična; mešani komunalni odpadki; plastična embalaža, ki se reciklira).

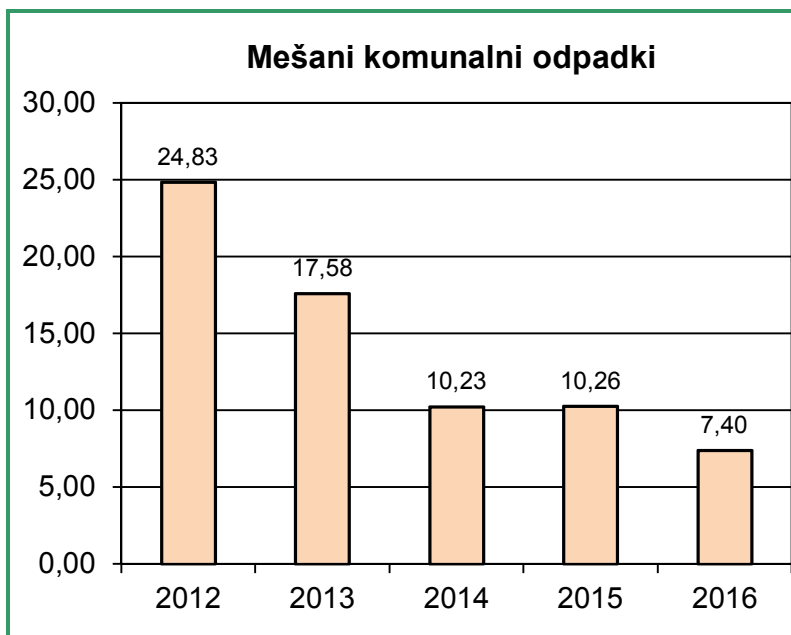

Sortirane odpadke knjigovodsko vodimo, jih začasno skladiščimo v urejenih skladiščih ter odstranjujemo v sodelovanju s pooblaščenimi zbiralci in odstranjevalci odpadkov (Surovina, Saubermacher in Komunala Tolmin).

Sistem ločenega zbiranja stalno nadgrajujemo in s tem bistveno zmanjšujemo delež komunalnih odpadkov ter povečujemo delež reciklabilnih materialov.

Najpomembnejši cilj je bil tudi v letu 2016 nadaljnje zmanjševanje količin

mešanih komunalnih odpadkov, kar dosegamo z ločevanjem odpadkov na izvoru nastanka odpadka.

9. EMISIJE

9.1. Emisije v vode

Družba uporablja vodo za potrebe proizvodnje in v sanitarne namene.

Največ vode se v proizvodnji porabi v tehnološke namene za hlajenje procesov.

Skladno z vso zakonodajo na področju emisij v vode ter glede na tehnologijo, ki jo uporabljamo v družbi, nismo zavezanci za občasne obratovalne monitoringe emisij v vode.

9.2. Emisije v zrak

9.2.1. Emisije iz razmaščevalnih naprav

Glede na škodljive učinke, ki jih okolju povzročajo emisije halogeniranih hlapnih organskih topil, njihove emisije posebej obravnavamo.

Skladno z *Uredbo o emisiji halogeniranih hlapnih organskih spojin iz naprav, ki uporabljajo organska topila Ur. l. RS., št. 71/11 (v nadaljevanju Uredba)*, nam je ZVD Ljubljana v letu 2016 izvedel občasni obratovalni monitoring na obeh razmaščevalnih napravah. Skladno z zahtevami *Uredbe* imamo Potrdilo o vpisu v evidenco, katere veljavnost je do leta 2018.

Tabela 2: Rezultati meritev emisij v zrak na posameznih izpustih

Vir emisije	Parameter	Mejna vrednost	Izmerjena vrednost	Emitirana količina
Razmaščevalna naprava Ilsa 1	Tetrakloroeten (odvodu)	20 mg/m ³ ali 100 g/h	592,4 mg/m ³ oz. 0,4 g/h	0,32 kg/leto
	Tetrakloroeten (v coni odvzema materiala)	1.000 mg/m ³	7,9 mg/m ³	
Razmaščevalna naprava Ilsa 2	Tetrakloroeten (odvodu)	20 mg/m ³ ali 100 g/h	506,7 mg/m ³ oz. 3,6 g/h	5,53 kg/leto
	Tetrakloroeten (v coni odvzema materiala)	1.000 mg/m ³	6,2 mg/m ³	

Emisije organskih spojin v manjši meri povzročajo tudi naprave za zalivanje elektronskih komponent z dvokomponentnimi masami, naprave za nanos lepila in naprave za impregniranje. Ker je poraba hlapnih organskih spojin na tovrstnih napravah majhna, družba ni zavezanec Uredbe.

Skladno z Uredbo, so izmerjene vrednosti emisij v zakonsko predpisanih mejnih vrednosti, ki določajo čezmerno obremenjevanje okolja.

9.2.2. Uporaba ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov

Skladno z Uredbo o uporabi ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov (Ur. l. RS št. 41/10) smo s strani pooblaščenih serviserjev izvedli preverjanje uhajanja ozonu škodljivih snovi ali fluoriranih toplogrednih plinov na nepremični opremi za hlajenje in klimatizacijo, ki vsebuje 3 kg ali več.

Naprave s hladilnimi sistemi, ki vsebujejo > 3 kg hladiva, smo na ARSO skladno z Uredbo prijavili.

Ob preverjanju hladilnih sistemov je bilo potrebno na nekaterih sistemih dodati hladivo.

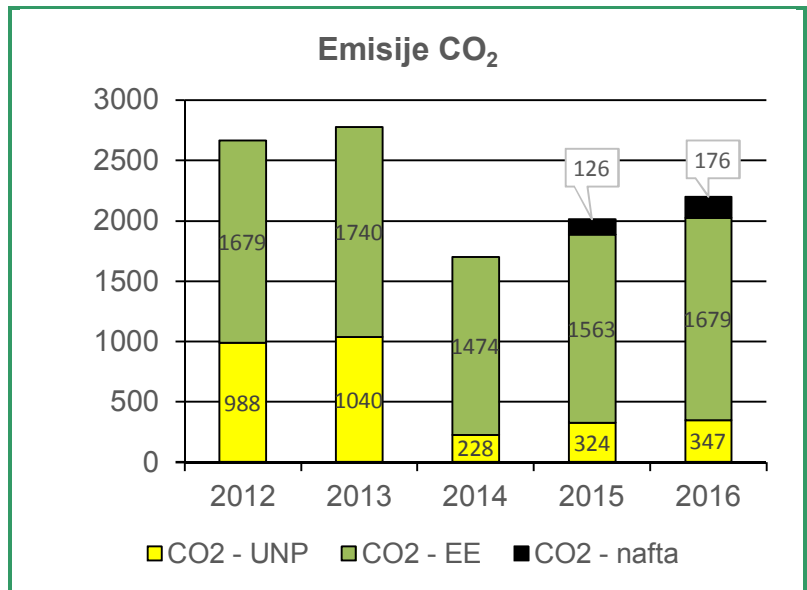
9.2.3. Emisije CO₂ – ogljični odtis

Izpusti toplogrednih plinov, ki jih povzročajo dejavnosti ljudi imajo negativne vplive na okolje, predvsem na podnebne spremembe. Najpomembnejši toplogredni plin, ki ga ustvarjajo človeške dejavnosti, je ogljikov dioksid (CO₂). Z uporabo električne energije, proizvedene v termoelektrarnah na fosilna goriva, s sežiganjem plina ali kurilnega olja za ogrevanje, z vožnjo v avtomobilih z bencinskimi ali dizelskimi motorji je vsakdo med nami odgovoren za emisije CO₂. Nadalje je vsak izdelek ali storitev posreden vzrok izpustov CO₂, saj je energija potrebna tako za njihovo proizvodnjo

kot za transport, uporabo in odlaganje oziroma uničenje. Seštevek vseh emisij toplogrednih plinov, ki jih neposredno ali posredno povzročajo človek, organizacija ali proizvod, imenujemo ogljični odtis.

Upoštevali smo porabo UNP plina (neposredne emisije), porabo električne energije ter porabo nafte v službenih vozilih, pri notranjem transportu z viličarji ter testiranju na testnih napravah. Na osnovi standardnih konverzijskih faktorjev za emisije smo iz podatkov izračunali količine CO₂.

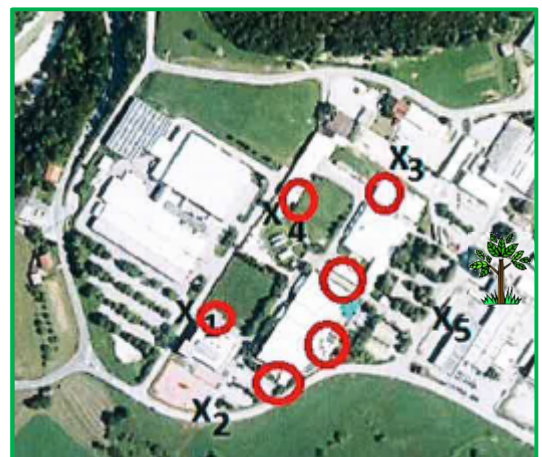
9.3. Hrup

Zavedamo se, da je hrup v naravnem in življenjskem okolju dejavnik, ki pomembno vpliva na njegovo kakovost. Glede na to, da se družba nahaja v industrijski coni, je dovoljena raven hrupa v okolje nekoliko višja, kot sicer velja za bivalno okolje.

Skladnost ravni hrupa z zakonodajo preverjamo v okviru obratovalnega monitoringa.

Zadnje meritve marca 2015 nam je izvedel ZVD Ljubljana. Zaradi sprememb v proizvodnji in s tem povezanih sprememb izvorov hrupa, poleg tega pa še dodatnih virov hrupa, se je monitoring emisije hrupa v okolje izvedel kot prve meritve po večjih spremembah.

Meritve hrupa so bile izmerjene na petih merilnih mestih (Slika 1). Območje, v katerem se nahaja družba, je opredeljeno kot industrijsko območje varstva pred hrupom (IV. stopnja varstva pred hrupom).

Slika 1: Merilna mesta in viri hrupa

Tabela 3: Rezultati meritev emisij hrupa v okolje

MM	Dnevna raven dBA		Večerna raven dBA		Nočna raven dBA		DVN raven dBA	
	Izračunana	Mejna vrednost	Izračunana	Mejna vrednost	Izračunana	Mejna vrednost	Izračunana	Mejna vrednost
1.	47	73	44	68	44	63	51	73
2.	47	73	43	68	43	63	50	73
3.	46	73	45	68	45	63	52	73
4.	49	73	48	68	48	63	55	73
5.	52	73	52	68	52	63	58	73

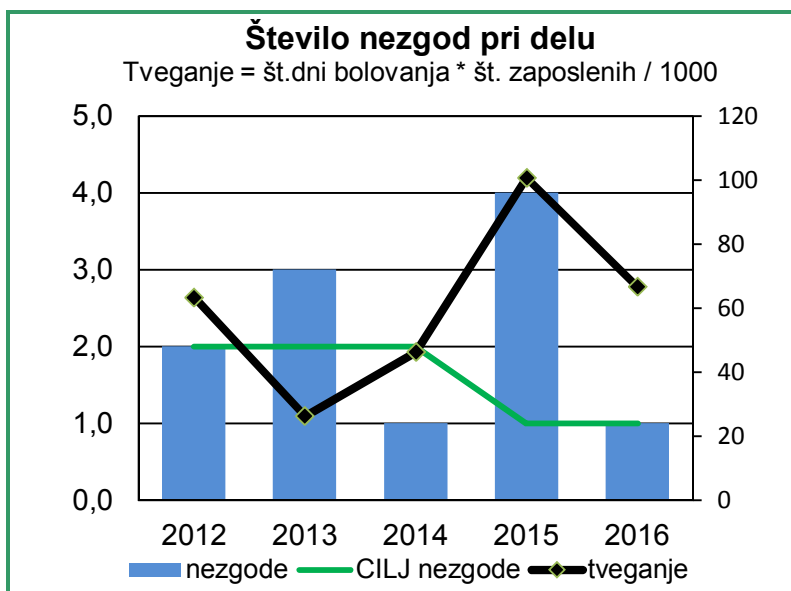
Obravnavani viri hrupa (Tabela 3) ne prekoračujejo mejnih kazalcev hrupa v naravnem in življenjskem okolju po zahtevah IV. stopnje varstva pred hrupom na nobenem od merjenih mest.

10. SHE IZREDNI DOGODKI

Med izredne dogodke štejemo dogodke, katerih posledica je ali bi lahko bila poškodba, okvara zdravja ali smrt delavca, požar ali eksplozija, onesnaženje okolja oziroma okoljska nesreča.

Sistem obravnave izrednega dogodka obsega: evidentiranje dogodkov; timsko obravnavo dogodkov in iskanje vzrokov za dogodek; določitev korektivnih in preventivnih ukrepov (določitev zadolženih in rokov izvedbe) ter spremljanje izvajanja ukrepov.

Cilj družbe v letu 2016 je bil ena nezgoda povezana z delom. Preventivno delovanje na tem področju zagotavljamo z uvajanjem sodobne delovne opreme, ki izpolnjuje varnostne vidike, z izboljševanjem delovnih pogojev, obvladovanjem zunanjih izvajalcev, z doslednejšo uporabo osebne varovalne opreme in z usposabljanjem zaposlenih.

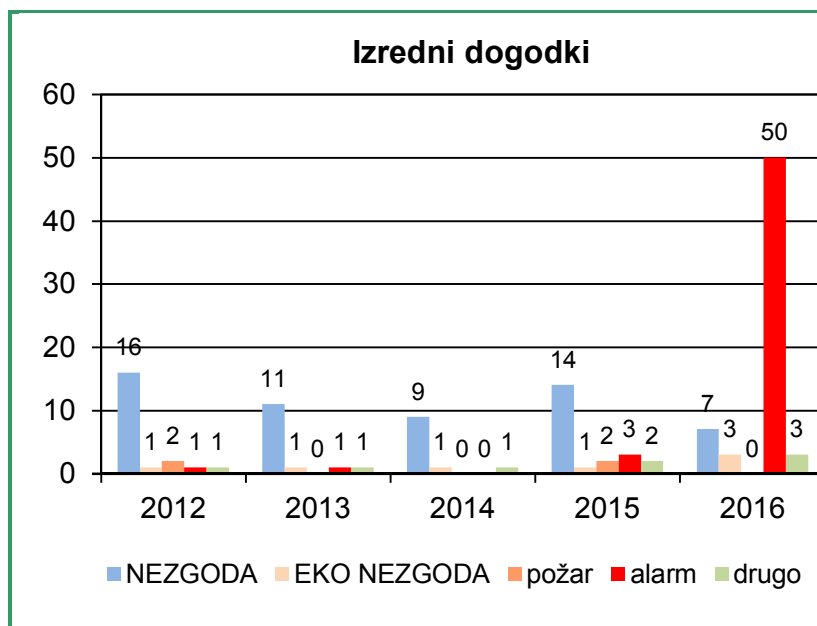

V letu 2016 smo evidentirali dve nezgodi pri delu, od katere se je ena zgodila na službeni poti. Obe nezgodi sta skupaj zahtevali 41 dni bolniške odsotnosti. Evidentiranih je bilo še 5 nezgod pri delu brez bolovanja.

Zabeležili smo dve uhajanji ter eno razlitje snovi v proizvodnji.

Na podlagi prejetih prijav smo za vsako izvedli analizo vzroka in uvedli preventivne oz. korektivne ukrepe.

11. VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Tveganja za varnost in zdravje pri delu obvladujemo po sistemu, ki ga predpisuje mednarodni standard OHSAS 18001. Na zdravje zaposlenih ne gledamo zgolj z ekonomskega učinka in pozitivnega vpliva na produktivnost, ampak tudi z vidika humanosti in širšega družbenega interesa.

Skrb za ljudi, njihovo zdravje in dobro počutje pri delu je za nas pomemben vidik delovnega okolja. To dosegamo z uvajanjem sodobne varne in ekološke delovne opreme ter izpopolnjevanjem obstoječe.

V letu 2016 smo na tem področju izvedli:

- fizično razbremenitev zaposlenih z **ureditvijo skladiščenja nafte za trajnostni tek**;
- izboljšanje požarne varnosti z **nadgradnjo sistema javljanja požara v hali D**;
- izboljšanje mikroklimе z **nadgradnjo sistema prezračevanja elektronike**;
- izboljšanje osvetljenosti na delovnih mestih z **namestitvijo LED razsvetljave na elektroniki in na obdelavi cevke**;
- zamenjavo **iztrošenega viličarja z novim viličarjem na odpremi** in s tem pripomogli k varnejšemu transportu;
- **razširili smo uporabo zaščitnih čevljev** in namestili dva podajalnika za čepke za zaščito sluha;
- postopno **zamenjujemo delovne stole s sodobnimi ergonomskimi izvedbami**.

Aktivno izvajamo promocijo zdravja za zaposlene s predavanji, telesno vadbo, kulturnimi dogodki ter spodbujanjem udeležbe zaposlenih na množičnih športnih prireditvah. Izvedenih je bilo 20 aktivnosti, katerih se je udeležilo 990 zaposlenih.

12. KOMUNICIRANJE IN USPOSABLJANJE

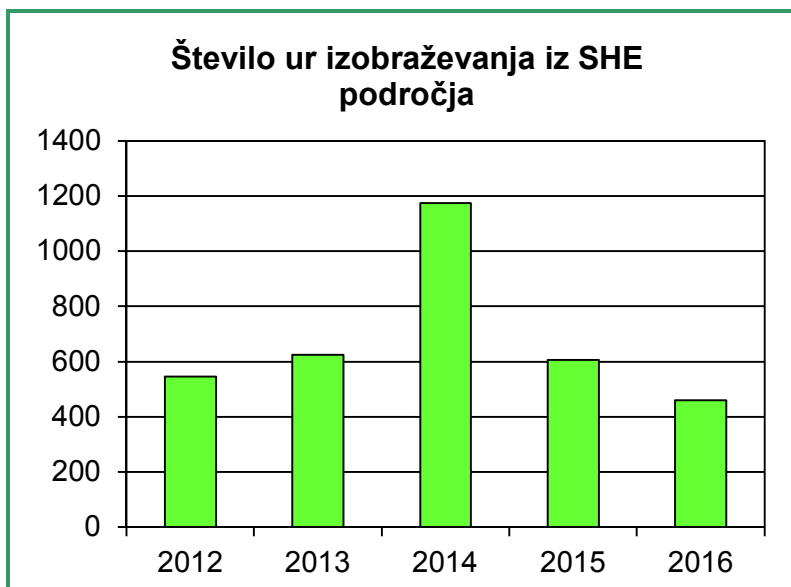
Ker se zavedamo, da se skrb za okolje ter za varnost in zdravje pri delu začne pri slehernem posamezniku, veliko pozornosti namenjamo usposabljanju in osveščenosti zaposlenih.

Zaposlene o aktivnostih s področja SHE informiramo preko oglasnih desk, internih konferenc, novic na intranetu in z objavo okoljskega poročila. Zaposlenim, ki imajo računalnik, je omogočen dostop do dokumentov in zapisov s področja SHE.

Ob zavedanju, da so za varno, kakovostno in okolju prijazno delo pomembni usposobljeni zaposleni, veliko pozornosti posvečamo tudi usposabljanju zaposlenih.

V letu 2016 smo izvedli izobraževanja iz področja VZPD in požarne varnosti ter iz področja zdravstvene preventive. Skladno z GHS uredbo smo pridobivali posodobljene varnostne liste za kemikalije. V kolikor so se kemikaliji spremenile nevarnih lastnosti, ki bi lahko vplivale na zdravje in varno delo, smo za zaposlene, ki delajo s kemikalijo izvedli usposabljanje.

Zavedamo se, da do posrednih okoljskih vplivov prihaja tudi zaradi dejavnosti naših dobaviteljev in kooperantov, zato jih usmerjamo v ravnanje skladno s standardi obvladovanja okolja in spodbujamo k izvajanju aktivnosti na področju varovanja okolja.

Hidria AET d. o. o.

Poljubinj 89 a, 5220 Tolmin, Slovenija, T: +386 5 38 21 000, F: +386 5 38 21 405, aet@hidria.com, www.hidria.com

POROČILO PRIPRAVILA:

Nataša Gabršček

Strokovni sodelavec za
ravnanje z okoljem

PREGLED:

tim SHE

POROČILO ODOBRIL:

Rudi Kragelj

Glavni direktor HIDRIA AET

